

Dekadni bilten stanja vodne bilance kmetijskih tal v Sloveniji od 21. do 31. julija 2016

Povzetek

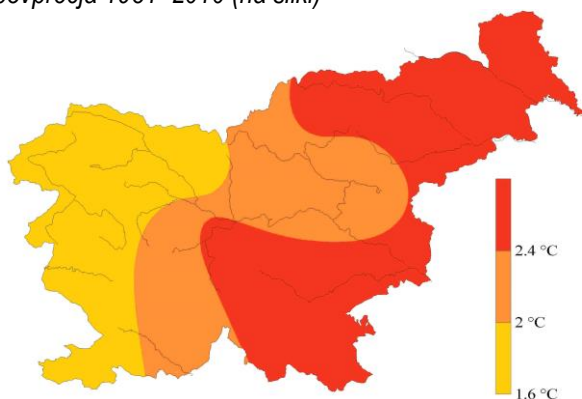
V zadnji julijski dekadi so prevladovali vroči dnevi, ki so jih pogosto prekinjale nevihte, ob koncu dekade ponekod tudi s točo, ki je povzročila nekaj škode na kmetijskih rastlinah. Lokalne nevihte so ponekod zaustavile tudi žetev pšenice, ki gre počasi proti kraju. Večjih težav s kmetijsko sušo v tej dekadi ni bilo, so pa kmetijske rastline lokalno utrpeli vročinski stres, ki je sovpadal z občasnimi pomanjkanji vode na tleh s slabo vodnozadrževalno sposobnostjo. Primanjkljaj meteorološke vodne bilance najbolj narašča na Obali, ki rahlo drsi proti zmerni suši. Na teh območjih je bilo kmetijskim rastlinam, predvsem zelenjadnicam in trajnim nasadom potrebno vodo dodajati. V severovzhodni Sloveniji je oskrba rastlin z vodo zaenkrat v običajnih poletnih normah.

METEOROLOŠKE RAZMERE

V zadnji julijski dekadi nas je razvajalo vroče poletno vreme, ki so ga večkrat zmotile plohe in vročinske nevihte. Temperature zraka niso dosegale ekstremnih vrednosti, a so v nižinskem svetu prevladovali vroči dnevi s temperaturo rahlo nad 30 °C. Na Primorskem je bilo kar 10 vročih dni od 11. Tu se je živo srebro povzpelo tudi nad 34 °C, več kot 32 °C pa so vsaj enkrat v dekadi izmerili po nižinah v notranjosti. Dekadna odstopanja povprečne temperature zraka so bila po vsej državi precej nad povprečjem. V zahodni Sloveniji od 1,5 do 2 °C, odstopanje se je povečevalo proti vzhodu, kjer je bilo v delu Štajerske, Dolenjske ter Prekmurja večje od 2,5 °C. Krajevne plohe in nevihte so nastajale skoraj vsak dan dekade. Hujša neurja s točo in močnim vetrom so Slovenijo zajela ob koncu dekade. Podiralo je drevesa in razkrivalo strehe. Ponekod so ostali brez elektrike. Predvsem na vzhodu države so neurja povzročila precej gmotne škode. Dekadne vsote padavin so se krajevno zelo razlikovale, v večjem delu Slovenije je bila količina padavin v primerjavi z dolgoletnim povprečjem od 30 do 90 %. Nadpovprečno veliko dežja je padlo le na severozahodu in sicer ponekod tudi do 50 % več kot običajno. Trajanje sončnega obsevanja je bilo blizu običajnih vrednosti, v večjem delu države so se vrednosti gibale od 10 % pod do 5 % nad povprečjem, nekoliko manj na severozahodu. V večjem delu države je sonce sijalo med 90 in 100 ur. Izstopale so Rateče z le 76 urami ter Obala s 115 urami.

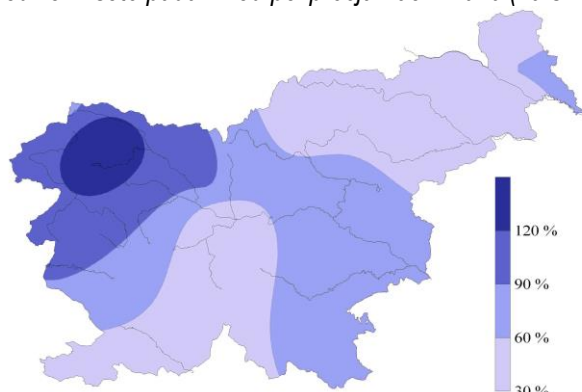
Dekadne povprečne temperature zraka, absolutne maksimalne in minimalne dnevne temperature zraka (T, °C) in odklon dekadne povprečne temperature zraka od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	Tpovp	Tmax	Tmin
Bilje	24.4	33.7	16.7
Portorož let.	25.1	34.5	17.5
Ljubljana	24.3	32.9	17.6
Novo mesto	23.8	32.7	16.9
Celje	22.9	32.8	13.8
Maribor let.	23.5	32.2	16.5
Murska Sobota	23.4	32.0	15.7
Rateče	18.9	28.0	11.7
Slovenj Gradec	21.8	31.3	14.2

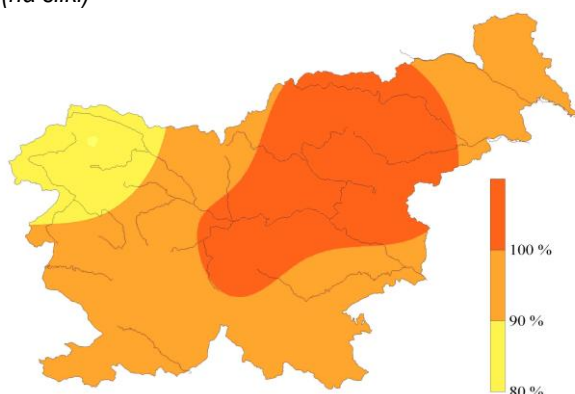
Dekadne vsote padavin (RR, v mm), število suhih in deževnih dni ter odklon vsote padavin od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	RR	suhi	deževni
Bilje	27.2	8	3
Portorož let.	5.6	10	1
Ljubljana	11.0	7	4
Novo mesto	24.8	7	4
Celje	29.9	6	5
Maribor let.	5.6	6	5
Murska Sobota	16.2	8	3
Rateče	32.5	4	7
Slovenj Gradec	11.2	6	5

Dekadne vsote ur sončnega obsevanja (ure), maksimalna dnevna vsota ur sončnega obsevanja ter odklon dekadne vsote od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	Sončno obsevanje	Max
Bilje	101.8	13.7
Portorož let.	115.1	14.2
Ljubljana	104.8	14.0
Novo mesto	98.9	13.4
Celje	94.4	12.5
Maribor let.	98.3	13.1
Murska Sobota	95.3	12.1
Rateče	76.4	11.1
Slovenj Gradec	95.2	12.5

TEMPERATURA TAL

Ob visokih temperaturah zraka se je precej ogrel tudi površinski sloj tal. Povprečne dekadne temperature (v globini 5 in 10 cm) so se na Obali in Goriškem gibale okrog 28 °C, v večini drugih območij v Sloveniji med 24 in 27 °C. V globini 5 cm so najvišje izmerjene temperature v notranosti države presegle 33 °C, na Primorskem 36 °C. Minimalne temperature tal so le redkokje padle pod 21 °C. Povprečne dekadne temperature tal na 5 in 10 cm globine so za 0,5 pa do 3 °C presegle običajne vrednosti.

Dekadna povprečna temperatura tal, odklon od povprečja 2001–2010 ter absolutna maksimalna in minimalna temperatura tal v globini 5 in 10 cm (Tt, °C)

Postaja	5 cm				10 cm			
	Ttpovp	Odklon	Ttmin	Ttmax	Ttpovp	Odklon	Ttmin	Ttmax
Bilje	28.6	0.6	21.4	36.2	28.6	0.5	22.3	33.0
Portorož let.	28.5	1.5	22.2	36.6	28.0	1.2	23.2	31.6
Ljubljana	26.2	1.5	21.0	30.8	26.1	1.4	22.0	28.5
Novo mesto	26.6	2.5	21.9	32.3	26.4	2.4	22.9	29.1
Celje	24.7	1.0	21.5	28.7	24.2	0.7	22.0	25.9
Maribor let.	27.4	3.0	21.8	33.2	26.7	2.5	22.6	30.0
Murska Sobota	*	*	*	*	*	*	*	*
Slovenj Gradec	24.1	1.3	20.0	29.0	23.8	1.1	20.7	26.5

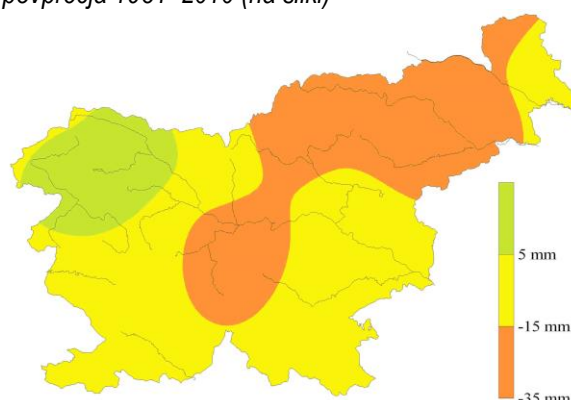
* manjkajoči podatki

VODNA BILANCA IN IZHLAPEVANJE

Vroči poletni dnevi z visokim izhlapevanjem ter podpovprečna količina padavin v tretji julijski dekadi so vzrok za negativno vodno bilanco po vsej Sloveniji. Kot v preteklih dekadah je bil največji primanjkljaj zabeležen na Obali, več kot 55 mm. V notranosti so se primanjkljaji gibali nekje med 20 in 40 mm, na severozahodu manj kot 10 mm, kar je v okviru običajnih vrednosti. Drugje je bilo odstopanje dekadne vodne bilance glede na dolgoletno povprečje negativno, v delu osrednje Slovenije, Štajerske, Koroške ter Prekmurja tudi več kot 30 mm.

Dekadne vsote meteorološke vodne bilance (VB, mm), evapotranspiracije (ET₀, mm), število dni z ET₀ > 5 mm/dan ter odklon dekadne meteorološke vodne bilance od povprečja 1981–2010 (na sliki)

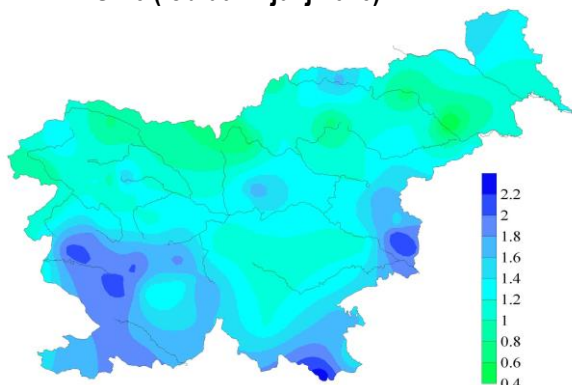
Postaja	VB	ET ₀	ET ₀ > 5 mm
Bilje	-28.7	55.9	7
Portorož let.	-55.2	60.8	9
Ljubljana	-40.1	51.1	5
Novo mesto	-24.4	49.2	2
Celje	-19.4	49.3	3
Maribor let.	-45.1	50.7	2
Murska Sobota	-32.4	48.6	2
Rateče	-6.4	38.9	0
Slovenj Gradec	-29.7	40.9	0

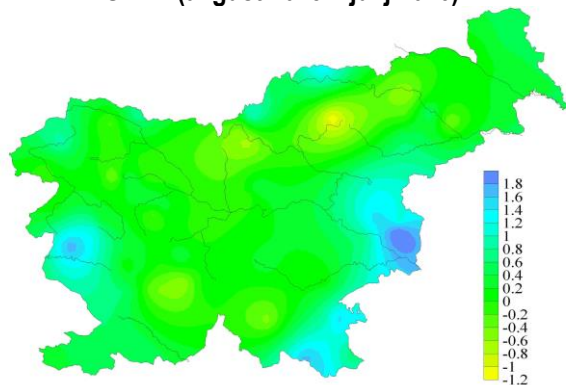
STANDARDIZIRAN PADAVINSKI INDEKS

SPI (standardiziran padavinski indeks) predstavlja mero, kaj določena količina padavin skozi izbrano časovno obdobje pomeni glede na normalno oz. pričakovano količino padavin za to obdobje.

SPI16 (februar – julij 2016)

SPI12 (avgust 2015 – julij 2016)

SPI	opis	barvna skala	verjetnost pojava
2,0 in več	Ekstremno mokro	Temno Modra	2,3 %
1,5 do 1,99	Zelo mokro	Svetlo Modra	4,4 %
1,0 do 1,49	Zmerno mokro	Sivo Modra	9,2 %
-0,99 do 0,99	Normalno	Zelena	68,2 %
-1,49 do -1,0	Zmerno suho	Rumena	9,2 %
-1,99 do -1,5	Zelo suho	Oranžna	4,4 %
-2,0 in manj	Ekstremno suho	Rdeča	2,3 %

STANJE RASTLIN

V zadnji julijski dekadi večjih težav s kmetijsko sušo ni bilo, so pa ponekod kmetijske rastline utrpel vročinski stres, ki je sovpadal z občasnimi pomanjkanji vode na tleh s slabo vodnozadrževalno sposobnostjo. Meteorološka vodna bilanca za poletje kaže primanjkljaj na Obali (-160 mm), ki rahlo drsi proti zmerni suši. Kmetijskim rastlinam, predvsem zelenjadnicam in trajnim nasadom je bilo potrebno vodo tam dodajati. V severovzhodni Sloveniji je bila oskrba rastlin z vodo v običajnih poletnih normah. Stanje vodne bilance kmetijskih rastlin na Štajerskem in celjskem, ki je v začetku julija že drsela proti zelo suhemu stanju, pa je popravil obilen dež v prejšnji dekadi. Žetev pšenice gre proti kraju, ponekod so jo zaustavile lokalne nevihte. Koruzni posevki so v dobri kondiciji, z obiljem zelene mase in v fazah cvetenja. Ob vročini koruzne rastline ponekod zvijajo liste, v optimalnih razmerah bi jo bilo potrebno vsaj enkrat namočiti, ker so bile količine dežja večinoma premajhne, da bi zadostile v tem času veliko evapotranspiracijo koruze. Ob suhem vremenu je bila nevarnost za okužbe z vlagoljubnimi boleznimi manjša. Predvsem zaradi že prisotnih okužb s peronosporo v vinogradih, obilne jutranje rose, povečani zračni vlažnosti v soparnih dneh in občasnih krajevnih padavinah, je okužba še vedno možna. Rast vinske trte je bujna, je v fazi, ko se začnejo jagode dotikati in debeliti. Peronospora se pojavlja predvsem na novo zrastlih zalistnikih in vrhovih poganjkov. Na določenih območjih se poleg posameznih peg peronospore opaža tudi oidij. Deževni dogodki so bili nevarni tudi za širjenje jablanovega škrlupa. Plodovi večine sort jablan v severovzhodni Sloveniji so dosegli okrog 70 % končne velikosti. Presledki med škropljenji proti jablanovemu škrlupu so lahko dolgi do 14 dni, pri tem je potrebno spremljati vremensko napoved. Priporočljivo je opraviti škropljenje pred obilnim dežjem ter upoštevati količino padavin glede spiranja škropilne obloge. V primeru, da po opravljenem škropljenju pade od 20 do 30 mm padavin, je potrebno škropljenje pred naslednjimi napovedanimi padavinami ponoviti.

PETDNEVNA PROGNOZA VREMENA izdana dne 3. 8. 2016

SLOVENIJA	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja
Vreme/Pojavi					
Megla/Nevihte					
Pojavi			dež	dež	
Tmax [°C]	30	32	31	25	27
Tmin [°C]	16	17	17	16	16
Veter					
Hitrost vetra [km/h]	0	0	0	7 .. 18	7 .. 18

Verjetnostna 10 dnevna modelska napoved vremena je dostopna na:
<http://meteo.arso.gov.si/met/sl/app/webmet/> pod povezavami Vreme podrobneje /Modelska napoved/Verjetnostna napoved - 10 dni